

Predmet: ZGODOVINA

razred: 8. A, B

učna tema: EVROPA IN SVET V 17. IN 18. STOLETJU

REŠITVE PREJŠNJEGA TEDNA: Preveri svoje odgovore ter jih dopolni.

učna enota: **NAPOLEON BONAPARTE IN ILIRSKE PROVINCE**

NAPOLEON BONAPARTE IN ILIRSKE PROVINCE

S pomočjo PP predstavitve, ki je priložena navodilom, odgovori na spodnja vprašanja. Odgovarjaj s celimi stavki, saj bo to tvoj zapis učne snovi, po katerem se boš učil.

1. Kje se je Napoleon rodil in iz kakšne družine je izhajal? **Rodil se je na Korziki 1769. Izhajal je iz obubožane plemiške družine.**
2. Kakšne šole je Napoleon obiskoval in kakšen učenec je bil? **Obiskoval je vojaške šole v Franciji. Bil je odličen in delaven učenec.**
3. Kje je začel svojo kariero? **Svojo kariero je začel v vojski kot navaden vojak, potem pa se je z delavnostjo in bistrostjo zelo hitro povzel višje po vojaški lestvici (zelo hitro je dosegel najvišji čin generala).**
4. Kdaj in na kakšen način je Napoleon prevzel oblast v Franciji? **Oblast je prevzel tako, da je leta 1799 izvedel državni udar – z vojsko je na silo odstranil prejšnjo oblast (šibko vlado, ki je po revoluciji vladala v Franciji).**
5. Kakšen naziv si je podelil leta 1804 in kaj je bila posebnost njegovega kronanja? **Leta 1804 se je sam okronal za cesarja Francije. Posebnost je bila ta, da so morali cesarje kronati papeži, Napoleon pa se je okronal kar sam. Papeža je sicer povabil v Versailles na kronanje, vendar mu je krono vzel iz rok in se okronal sam – s tem je želel papežu pokazati, da cerkev nima več oblasti in vpliva v Franciji. Cerkev je v Franciji izgubila vlogo, ki jo je imela do tedaj.**
6. Kakšna načela je uvedel v svoji državi? So ga Francozi podpirali? **Uvedel je razsvetljenska načela, ki jih je širila že francoska revolucija (Napoleon je bil podpornik revolucije) – svoboda, enakost, bratstvo. Ljudstvo ga je zaredi tega podpiralo. Odpravil je delitev na stanove in fevdalizem, zagovarjal je enakost pred zakonom, uvedel šolanje za vse, ...**
7. Je bil vedno dober vladar? Utemelji. **Ne, kmalu se je tudi on počutil ogroženega in se začel bati, da mu bo kdo vzel oblast. Začel je preganjati nasprotnike, uvedel je strogo cenzuro, nadzoroval je prebivalstvo z vojsko in policijo. Njegova vladavina je postala nasilna, spremenila se je v diktaturo.**

8. Katere današnje države je obsegalo Napoleonovo cesarstvo? **Francijo, del Nemčije, Španijo, Italijo, Nizozemsko, Luksemburg, Belgijo, del Slovenije in del Hrvaške, Švico**
 9. Kaj je koalicija? Katere države so se združile v koalicijo proti Napoleonu? **Koalicija je zveza, katere člani imajo iste cilje. Koalicija proti Napoleonu je bila zveza držav, ki so se povezale, da bi skupaj premagale svojega najhujšega sovražnika – Napoleona. To so bile Rusija, Prusija, Avstrija in Velika Britanija.**
 10. Katera država je bila najhujši sovražnik Napoleona? Kako jo je želel ukrotiti? **Najhujši sovražnik Napoleona je bila Velika Britanija. Napoleon je ni mogel premagati vojaško, saj so imeli Britanci zelo močno vojsko. Zato se je odločil, da jo bo premagal gospodarsko. Želel je uničiti britansko gospodarstvo, zato je 1806 uvedel celinsko zaporo – evropskim državam je prepovedal trgovanje z VB.**
 11. S katerim dogodkom se začne Napoleonov konec? Zakaj je bil to zanj usoden spopad? **Začetek njegovega konca predstavlja vojaški pohod v Rusijo 1812. Napoleon je bil tam hudo poražen, umrla je več kot polovica njegovih vojakov. Ko se je vrnil nazaj v Pariz, mu je podpora Francozov močno padla.**
 12. Kolikokrat, kdaj in kam je bil Napoleon izgnan? **Napoleon je bil izgnan dvakrat. Prvič na otok Elba po porazu proti koaliciji leta 1813. Od tam je leta 1815 pobegnil, se vrnil v Francijo in spet zavladal za 100 dni. Še istega leta je bil po bitki pri Waterlooju zaradi poraza spet pregnan, tokrat na bolj oddaljen in osamljen otok Sveta Helena.**
 13. Kdaj in kje je umrl? **Umril je leta 1821 na Sveti Heleni zaradi zastrupitve.**
 14. Prepiši diapozitiv o Ilirskih provincah (zadnji diapozitiv).
-

NAVODILA ZA DELO V 7. in 8. TEDNU OD 4.5. DO 15.5.2020

Zaključili smo obravnavo dogajanja v 17. in 18. stoletju. Spodaj so naloge za utrjevanje in preverjanje znanja. Za reševanje so namenjene 4 učne ure, sami si razporedite, koliko boste naredili v določeni uri. Odgovorov mi ni potrebno pošiljati, namenjeni so vam, da preverite svoje znanje. Če imate vprašanje / ne znate odgovoriti na vprašanje, mi pišite.

V devetem tednu boste dobili test-naloge o Zgodovini 17. in 18. stoletja, ki ga boste rešili in mi ga poslali v pregled.

EVROPA IN SVET V 17. IN 18. STOLETJU

VPRAŠANJA ZA UTRJEVANJE ZNANJA

*Minimalni standardi znanja so označeni z **odebeljenim** tiskom!*

a/ ABSOLUTIZEM (učbenik: strani 86 – 89 in 92 – 93)

1. Katere so značilnosti absolutizma?, Kje se je uveljavil? (Navedi tudi vladarje.)
2. Naštej stanove in jih opiši.
3. Kaj je merkantilizem?
4. Opiši Francijo v 17. stoletju.
5. Opiši Versailles.
6. Kdo si je delil oblast v Angliji v 17. stoletju?, S katerim dokumentom so omejili moč kralja?, Kako imenujemo tako obliko vladavine?
7. Primerjaj Francijo in Anglijo v 17. stoletju.

b/ RAZSVETLJENSTVO (učbenik: strani 104 – 107)

8. Razloži pojem razsvetljenstvo. O čem so učili razsvetljenci?
9. Kaj pomeni, da se človek rodi kot nepopisan list?
10. Katere znanosti se začnejo razvijati v času razsvetljenstva? Za katere nove izume so bili zaslužni razsvetljenci?

c/ RAZSVETLJENI ABSOLUTIZEM (učbenik: strani 108 – 110 in 126 - 131)

11. Kaj je bilo značilno za razsvetljene absolutiste?, Navedi nekaj razsvetljenih absolutistov.
12. Kakšna je razlika med absolutističnimi in razsvetljenimi vladarji?
13. Opiši reforme, ki sta jih v Habsburški monarhiji uvedla Marija Terezija in Jožef II.
14. Zakaj so Jožefa II. klicali tudi kmečki kralj?
15. Naštej slovenske dežele v 18. stoletju.
16. Kaj novega so prinesle terezijanske in jožefinske reforme v slovenske dežele?
17. Po čem so znani naslednji slovenski narodni buditelji: Valentin Vodnik, Žiga Zois, Anton Tomaž Linhart, Anton Janša.

č/ NASTANEK ZDA IN AMERIŠKA OSVOBODILNA VOJNA (učbenik: strani 115 – 118)

18. Kdo je poseljeval severno Ameriko v 17. stoletju?
19. Zaradi katerih razlogov so se Evropejci priseljevali v Severno Ameriko?
20. Opiši, kako so nastale ZDA. Kateri so bili glavni razlogi za odcepitev kolonij?
21. Kaj je bilo zapisano v Deklaraciji o neodvisnosti?

22. Za kakšno obliko državne ureditve so se Američani odločili?

23. Utemelji vpliv razsvetljenskih idej na nastanek ZDA. Kako je nastanek vplival na Evropo?

d/ FRANCOSKA REVOLUCIJA (učbenik: strani 119 – 112)

24. Opiši Francijo pred izbruhom revolucije.

25. Kaj je narodna skupščina in kako se je oblikovala?, Kdo jo je sestavljal?

26. S katerim dogodkom in kdaj se začne francoska revolucija in kdaj konča?

27. **Opiši najpomembnejše spremembe, ki jih je uvedla francoska revolucija.**

28. Kdo so bili jakobinci in kakšna je njihova vloga v francoski revoluciji?

e/ NAPOLEON BONAPARTE IN ILIRSKÉ PROVINCE (učbenik: strani 123 – 125 in 131 – 133)

29. Opiši Napoleonovo pot od vojaka do cesarja.

30. Kaj je bilo značilno za Francosko cesarstvo pod Napoleonom?

31. Opiši, kako se začne Napoleonov konec in kakšen je.

32. Zakaj pravimo, da je bil Napoleon Bonaparte človek otokov?

33. Opiši položaj Ilirskih provinc. Zakaj so bile ustanovljene? Koliko časa so obstajale?

34. Kdo je z veseljem pozdravil prihod Francozov v naše kraje in zakaj? Kdo je bil razočaran nad prihodom Francozov in zakaj? Kako je Francoze sprejel Valentin Vodnik?

35. Kako so Ilirske province vplivale na razvoj slovenske narodne zavesti?

36. Kakšna je bila usoda Ilirskih provinc po padcu Napoleona?

37. Razloži pojme: nepopisan list, razsvetljeni absolutizem, parlamentarna monarhija, merkantilizem, reforma, kataster, matična knjiga, splošna vojaška obveznost, bonapartizem, revolucija, koalicija, celinska zapora, giljotina, splošna šolska obveznost, cenzura.